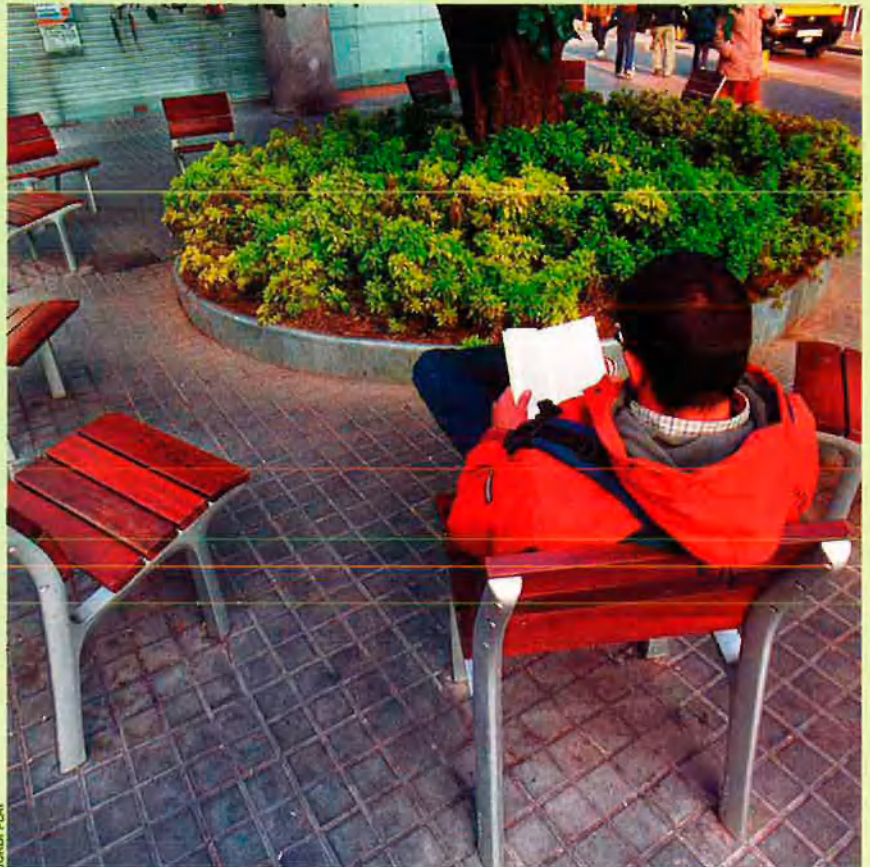

De bona fusta

La tala il·legal és la causa principal de desforestació del planeta. Que les adquisicions públiques afavoreixin la certificació forestal és vital per reduir i aturar les importacions de fusta procedents de tals il·legals o d'una gestió insostenible dels boscos. Així, els organismes públics poden crear un important mercat de fusta certificada. Alguns ajuntaments catalans ja s'han compromès a comprar només fusta certificada.

JORDI PLAY

Els ens locals tenen una responsabilitat evident en la introducció de sistemes i productes més respectuosos amb el medi ambient, i en concret en els derivats de la fusta, que s'utilitzen per a obres, mobiliari urbà, parcs i jardins, serveis funeraris, oficines, etc. En aquest sentit, sis ajuntaments catalans han fet un pas més en la contribució a la protecció dels boscos del planeta i han promogut l'ús de la fusta certificada. Així, els consistoris de Barcelona, Esplugues de Llobregat, Molins de Rei (Baix Llobregat), el Prat de Llobregat, Reus (Baix Camp) i Sant Boi de Llobregat han acordat desenvolupar una política de compra de fusta que contribueixi a una gestió racional, a un aprofitament més sostenible dels recursos forestals i a excloure de manera immediata l'adquisició de fusta que provingui d'explotacions il·legals.

Si l'objectiu és frenar la desforestació i aconseguir millores en la gestió forestal, les adquisicions públiques que afavoreixin la certificació forestal són vitals per reduir i aturar les importacions de fusta procedent de tals il·legals o d'una gestió insostenible dels boscos. En aquest sentit, els organismes públics poden crear un important mercat de fusta certificada si estableixen polítiques de control sobre les compres de mobiliari urbà i material per a obres, a la vegada que informen les empreses de l'àmbit de la fusta sobre la seva adquisició responsable i que fomenten la incorporació de polítiques similars en altres institucions.

Els ajuntaments catalans compromesos amb la problemàtica de la tala il·legal i la desforestació del planeta apliquen uns criteris bàsics per a l'adquisició de fusta certificada, que van més enllà d'aspectes purament mediambientals i que volen

respectar també la sostenibilitat social de les comunitats d'on prové la fusta. Així, el material que comprin els ajuntaments ha de garantir la protecció de la biodiversitat, inclosa la conservació dels boscos primaris i d'interès per a la conservació; la gestió forestal a llarg termini; que s'apliqui una cadena de custòdia que garanteixi que els productes finals han estat elaborats amb fusta certificada; els drets dels pobles indígenes i les seves formes de vida, que han de ser reconeguts, i la participació i el consens amb les ONG. Així mateix, cal millorar les condicions laborals i socials dels treballadors i de les comunitats locals. Segons aquests criteris ambientals i socials, les contractacions públiques estableixen un ordre de preferència de compra. Tindran prioritat la fusta o productes de fusta amb segell FSC o certificacions equivalents; després, altres certificats de gestió forestal

DEL 2 AL 8
DE MARÇ
DE 2004

EUTEMPS 65

CRÉDIT: PLYX

d'àmbit regional o nacional, i finalment, documents que acreditin que la fusta prové d'empreses compromeses amb la gestió forestal sostenible.

L'aprofitament més sostenible dels recursos forestals implica, també, la reutilització de les matèries primeres provinents de processos de reciclatge, com és el cas del paper. Per això, els ajuntaments també fan una avaluació de les ofertes de subministrament de paper.

Els pioners. L'Ajuntament del Prat de Llobregat va ser capdavanter a prendre aquest compromís. L'any 1996 va assumir una política municipal compromesa amb els acords de la cimera de Rio de Janeiro (1992), i exigia en els plecs de clàusules administratives per a la contractació de productes que la fusta tingués un certificat forestal emès per una organització independent. Reus, Sant Boi de Llobregat, Molins de Rei, Esplugues de Llobregat i Barcelona, el desembre de 2003, s'han afegit progressivament a aquesta iniciativa. Tots aquests municipis tenen en comú, segons explica Miguel Ángel Soto, responsable de la campanya de Boscos de Greenpeace, "un model d'ambientalització molt desenvolupat que es concreta en l'Agenda 21 i en una preocupació per la sostenibilitat de la ciutat en tots els àmbits, no sois l'ambiental". A aquesta preocupació, Soto

És vital que les adquisicions públiques afavoreixin la certificació forestal

afegeix que Greenpeace ha "obert els ulls a alguns ajuntaments, els quals, potser sense saber-ho, tenien contractats serveis amb empreses que importaven fusta sense certificació, i, després de fer una proposta tècnica als serveis municipals perquè es tradueixi en el consum sostenible de fusta, han engegat una política completament compromesa amb el drama de la desforestació".

Més enllà de l'àmbit local, el juny de 2003 el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat una proposició no de llei per promoure una política d'adjudicacions públiques que fomentés el consum de fusta certificada, en el marc d'un esquema de certificació transparent i reconegut internacionalment. La mesura és important, sobretot si tenim en compte un estudi de l'associació ecologista Greenpeace que assegura que algunes empreses catalanes utilitzen fusta de Libèria, considerada internacionalment material al ser-

vei del finançament de conflictes armats.

DNI de la fusta. El sistema de certificació de la fusta té el seu origen en les campanyes que van sorgir als anys vuitanta per protestar contra el comerç internacional de fusta tropical, quan es va identificar

com a principal causa de desforestació. Es tracta d'un etiquetatge que s'aplica a un producte forestal, que garanteix que prové d'un bosc o d'una plantació gestionada segons criteris i indicadors de sostenibilitat. Aquesta certificació, a més de promoure la gestió forestal sostenible, augmenta el valor afegit dels productes i millora les condicions de vida de les poblacions que viuen prop de les grans explotacions, de les quals depenen.

Cal recordar que un 80% dels boscos tropicals estan afectats per la sobreexplotació i les tals il·legals i que, segons un estudi de Greenpeace i l'organització ecologista catalana GEPEC (per a més informació, vegeu pàgines 50-55), el percentatge de fustes d'importació d'aquestes tals és molt elevat a Catalunya, sobretot la que procedeix de l'Amèrica tropical i Àsia (70%), Oceania (69%) i Àfrica (35%).

Gemma Agullera